

CONTRIBUȚIILE FACULTATIVE LA SISTEMUL C.A.A.

Propuneri privind introducerea
contribuțiilor facultative în
sistemul de pensii al avocaților

Cuprins

INTRODUCERE.....	2
OBIECTIVE.....	2
PRINCIPII DE ANALIZĂ.....	3
OPȚIUNI DE SISTEM PENTRU CONTRIBUȚIILE FACULTATIVE.....	6
ANALIZA PRIVIND SISTEMELE PROPUSE	7
I. DEDUCTIBILITATEA CONTRIBUȚIILOR.....	9
II. GESTIUNEA CONTRIBUȚIILOR ȘI CALCULUL DREPTURILOR	7
1. EXTINDEREA SISTEMULUI ACTUAL BD.....	7
2. UN SISTEM NOU DE TIP BD, ECHILIBRAT MATEMATIC	8
3. UN NOU SISTEM, TIP CD	8
III. MAJORĂRILE DE ÎNTÂRZIERE.....	11
IV. ECHILIBRUL MATEMATIC.....	13
1. EXTINDEREA SISTEMULUI ACTUAL.....	13
2. SISTEM BENEFICII DEFINITE DIFERIT DE SISTEMUL DE BAZA, ECHILIBRAT MATEMATIC	14
3. SISTEM DE TIP CONTRIBUȚII DEFINITE	14
V. COSTURI DE IMPLEMENTARE ȘI GESTIONARE	15
VI. POSSIBILITATEA ÎNCADRĂRII ÎN LEGISLAȚIA ACTUALĂ.....	15
1. EXTINDEREA SISTEMULUI ACTUAL.....	15
2. SISTEM BENEFICII DEFINITE DIFERIT DE SISTEMUL DE BAZA, ECHILIBRAT MATEMATIC	15
3. SISTEM DE TIP CONTRIBUȚII DEFINITE	16
VII. LIMITAREA PUNCTAJULUI	16
VIII. TIPURI DE CONTRIBUȚII FACULTATIVE (PROCENTUALE SAU FIXE).....	17
CONTRIBUȚA FIXĂ.....	17
CONTRIBUȚIA PROCENTUALĂ	18
IX. ALTE PROBLEME CE AR TREBUI REGLEMENTATE	19
REZUMAT SITUAȚII ANALIZATE.....	21
PROPUNERI PE BAZA ANALIZEI	22
ANEXA 1.....	24
CARACTERISTICILE PRINCIPALE ALE SISTEMELOR DE PENSII	24
SCHEME DE PENSII CU CONTRIBUȚII DEFINITE	24
SCHEME DE PENSII CU BENEFICII (PRESTAȚII) DEFINITE	24
COMPARAȚIE ÎNTRE SCHEMELE DE PENSII CONTRIBUȚII DEFINITE ȘI BENEFICII DEFINITE	25

INTRODUCERE

OBIECTIVE

În ultimii ani un număr din ce în ce mai mare de avocați și-au manifestat dorința de a contribui la sistemul de pensii al avocaților cu sume suplimentare contribuției legale pentru a-și asigura un nivel al pensiei mai ridicat în situația în care posibilitatea "cumpărării de stagiu" prevăzută de sistemul public de pensii (OUG 163/2020 și Legea 127/2019 – articolul 6 alin. (3)) nu există în legislația specifică a drepturilor de pensii ale avocaților.

Prezentul proiect analizează posibilitățile și modalitățile introducerii contribuțiilor facultative în cadrul sistemului de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților.

Necesitatea acestei analize s-a născut din prevederile Legii 72/2016, art. 11 lit. b):

Art. 11. - Structura veniturilor sistemului cuprinde:

:

b) contribuții lunare facultative ale fiecărui avocat înscris în barou, cu drept de exercițiu al profesiei, în cuantumul și în condițiile stabilite prin contractul dintre asigurător și asigurat, în forma reglementată de Consiliul U.N.B.R.;

IMPORTANT DE REȚINUT:

Articolul 11 reglementează structura veniturilor sistemului propriu respectiv posibilitatea plății unei contribuții facultative, adică a unei contribuții suplimentare celei obligatorii. Plata unei contribuții facultative presupune implicit acordarea unui punctaj suplimentar la pensie și nu a unei pensii facultative.

PRINCIPII DE ANALIZĂ

Introducerea contribuțiilor lunare facultative trebuie să aibă la bază câteva principii de bază, astfel încât reglementarea contribuțiilor facultative să fie sustenabilă și să nu impiețeze asupra schemei de bază a sistemului de pensii al avocaților.

- **Rata de finanțare pentru contribuțiile facultative să fie de 100% în cazul unui sistem separat, sau 100% pe întreg sistemul în cazul includerii în schema de bază;**
- **Să nu introducă discriminări/diferențieri între femei și bărbați;**
- Conform prevederilor legale, **achitarea unor contribuții facultative** cu drepturi corelative suplimentare **se poate realiza doar pe baza unui contract dintre asigurator (C.A.A.) și asigurat (avocat), care poate avea și o formă simplificată.**
- Trebuie stabilită obligativitatea sau opționalitatea participării la sistem pentru toți contribuabilii C.A.A. Cum legea stabilește aceste contribuții drept facultative, atunci și participarea la sistem ar trebui să fie facultativă.
- **Gestiunea sistemului facultativ** poate să fie autonomă față de sistemul de bază și **nu trebuie să afecteze sistemul de bază**, în situația unui sistem separat, ca de ex:
 - o Gestiunea separată pentru un sistem diferit de sistemul de bază, pentru o gestiune uniformă la nivel național, necesită centralizarea acestui sistem facultativ de contribuții.
 - o Gestiunea să aibă costuri cât mai mici posibil, ținând cont de numărul de participanți la schema facultativă. Costurile generate de contribuțiile facultative nu trebuie să afecteze schema de bază. Aici intră costuri cu programele software, cu pregătirea personalului, cu costurile de personal aferente noilor sarcini etc.
- **Gestiunea poate fie realizată în cadrul sistemului de bază în situația echilibrării acestuia la o rată de finanțare de cel puțin 100%**, cu costuri suplimentare minime.
- Gestiunea sistemului facultativ trebuie să poată prevedea evoluția veniturilor și cheltuielilor și a fluxului lor în mod clar (Cash-flow-ul) pentru a se putea utiliza cât mai eficient mijloacele și metodele disponibile pentru investiții;

- Sistemul facultativ și mecanismele sale **să poată fi inclus în prevederile Legii nr. 72/2016 pentru a se evita intrarea sub altă legislație incidentă;**
- **Deductibilitatea contribuțiilor;**
- Schema trebuie să stabilească prevederi generale:
 - o Dacă aceste contribuții facultative sunt de tip fix sau procentual din venitul asiguratului;
 - o Dacă contribuțiile facultative ar fi procentuale din venitul profesional, care sunt limitele procentuale (de ex. o contribuție facultativă între 1 și 10% din venitul din profesie);
 - o Dacă aceste contribuții sunt de tip fix:
 - Posibilitatea de a opta pentru modificarea contribuției facultative.
 - Perioada necesară pentru a se putea opta la schimbarea tranșei de contribuție fără penalități.
 - Care ar fi tranșele de contribuție fixă (100 lei, 200 lei, 300 lei etc. pe lună)
 - Care ar fi contribuția facultativă maximă lunară și punctajul pentru contribuția facultativă (ținând cont de limitarea pensiei la 5 puncte de pensie – prevăzută de Legea 72/2016 și Hotărârea Consiliului UNBR nr. 555/15.12.2012).
 - o Dacă se aplică un mecanism de indexare anuală automată (ca urmare a inflației) sau doar la cererea asiguratului;
 - o Dacă se poate suspenda plata contribuției facultative pe o perioadă determinată în situații de dificultate pentru asigurat:
 - Care e perioada maximă de suspendare
 - Care perioada minimă între două suspendări
 - Care sunt cauzele care pot sta la baza suspendării
 - o Dacă ar exista condiții minime pentru retragerea avocatului din sistemul facultativ (dacă se impun perioade minime de contribuție în lipsa cărora s-ar aplica majorări/restituiri sume achitate etc.);
 - o Dacă pentru sistemul facultativ se admite sau nu cumulul sau dacă se admite cu limitări;
 - o Dacă ar fi necesară o vârstă minimă/vechime minimă în profesie pentru a putea participa la schema facultativă sau chiar o vârstă maximă;

- Dacă există și dacă da care e sancțiunea pentru neplata la timp a contribuțiilor facultative. Dacă aceste contribuții facultative se circumscriu celor obligatorii și mecanismelor lor de majorări de întârziere;
- Cine sunt participanții (contribuabilii de la sistemul de bază sau pot fi și alți avocați care nu sunt contribuabili obligatorii (suspendați, incompatibili));
- Ce drepturi de asigurări vor fi acoperite de contribuțiile facultative (unde vor servi ca bază de calcul):
 - Pensii (dacă la toate pensiile sau doar la unele tipuri)
 - Alte drepturi de asigurări sociale
 - Indemnizații de incapacitate
 - Indemnizații de maternitate
- Dacă pensiile vor fi conform schemei de bază sau vor avea altă formă (tip viager sau tip rentier¹);
- Dacă vârsta minimă de pensionare este aceeași cu cea a sistemului de bază sau e diferită;
- În situația ivirii invalidității, ce se plătește:
 - Pensie, conform sistemului de bază
 - Plată unică
- Influența sau nu a limitării nivelului pensiei calculate incluzând și contribuțiile facultative în conformitate cu prevederile art. 64 alin. (7) din Legea 72/2016.

¹ **Pensia de tip viager** se acorda pe durata vieții asiguratului, dar nu se transmite moștenitorilor. Indiferent cât trăiește asiguratul după data pensionării el va beneficia de această pensie, dar urmașii săi nu vor putea beneficia nici de ea, nici de o pensie de urmaș și nici de valoarea contului rămasă.

Pensia de tip rentier constă în plata eșalonată pe o perioadă determinată de timp a unei pensii rezultate din divizarea în sume egale a activului net al asiguratului. În cazul decesului asiguratului, dacă au rămas bani în contul său aceștia vor reveni urmașilor săi.

OPȚIUNI DE SISTEM PENTRU CONTRIBUȚIILE FACULTATIVE

Pornind de la principiile amintite mai sus și care vor trebui să stea la baza analizei și propunerilor rezultate, se pot contura un număr de 3 propuneri diferite, fiecare cu avantajele și dezavantajele sale:

1

Pe baza sistemului actual tip Beneficii Definite, o extindere a sistemului de bază prevăzut de lege care să integreze contribuțiile facultative procentuale din veniturile profesionale

2

Un sistem asemănător sistemului actual tip Beneficii Definite, cu o schemă diferită de cea a sistemului de bază, cu gestiune separată, echilibrat matematic (rată finanțare 100%)

3

Un sistem tip Contribuții Definite, așa cum este Pilonul III privat, cu contribuții fixe, sau Pilonul IV vocațional cu schemă proprie

Sistemele de pensii tip Beneficii Definite și cele tip Contribuții definite sunt prezentate în Anexa 1 la prezentul material.

ANALIZA PRIVIND SISTEMELE PROPUSE

Observațiile noastre au fost marcate utilizând un sistem de rating de tip semafor (roșu, galben și verde) pentru a indica ușurința implementării/nivelul de dificultate a acestora:

	Dificil de implementat / probleme suplimentare
	Implementare mai greoaie / probleme medii
	Implementare simplă / probleme minore

I. GESTIUNEA CONTRIBUȚIILOR ȘI CALCULUL DREPTURILOR

Gestiunea contribuțiilor facultative ca o extindere a sistemului actual presupune, în mare, aceeași gestiune ce este utilizată și în acest moment, cu minime modificări.

Gestiunea contribuțiilor pentru un sistem separat de contribuții presupune, la rândul lui, o gestiune separată a acestor contribuții, pe de o parte, și un calcul diferit al drepturilor aferente acestor contribuții facultative.

1. EXTINDEREA SISTEMULUI ACTUAL BD

În ipoteza extinderii sistemului actual doar cu o suplimentare a contribuției obligatorii prin adăugarea la aceasta a contribuției facultative, modificările în formulele de calcul ar fi minime.

Analizând formula punctajului lunar:

$$\text{punctaj lunar} = \frac{\text{venitul brut aferent contribuției plătite}}{\text{venitul de referință pe profesie}}$$

Și formula venitului brut aferent contribuției plătite:

$$\text{venit brut aferent contribuției plătite} = \text{contributia legal plătită} \times \frac{100}{\text{cota procentuală de contribuție}}$$

Se observă că realizând o minimă modificare în programul de calcul (contribuția legal plătită = contribuția obligatorie + contribuția facultativă) se poate integra relativ ușor în calculul atât al pensiei cât și al celorlalte drepturi această contribuție facultativă.

De asemenea și pe partea de evidență ar fi necesară doar o modificare relativ mică, un nou câmp lunar cu valorile contribuției facultative în programul de "Gestiune avocați" și în programul "Contul meu".

Un astfel de sistem ar putea funcționa foarte bine pe structura actuală a programelor informatice ale sistemului C.A.A. fără a implica cheltuieli suplimentare majore.

2. UN SISTEM NOU DE TIP BD, ECHILIBRAT MATEMATIC

În cazul unui nou tip de sistem de pensii BD echilibrat matematic, care ar avea altă formulă de calcul, ar necesita:

- O evidență separată pentru contribuțiile facultative;
- Un program nou de calcul al pensiilor;
- Un nou program de calcul a altor drepturi de asigurări sociale aferente contribuțiilor facultative;
- Pregătirea personalului pentru calcularea acestor drepturi și creșterea numărului de personal necesar gestionării;
- Stabilirea unei strategii de investire a veniturilor realizate din contribuțiile facultative;
- Autorizarea de către Autoritatea de Supraveghere Financiară deoarece Fondul fiind gestionat separat ar putea intra sub incidența legislației ASF.

3. UN NOU SISTEM, TIP CD

Utilizarea unui sistem fundamental diferit de sistemul actual pentru gestiunea contribuțiilor facultative ar genera o serie de probleme, atât la nivel de gestiune cât și la nivel de calcul drepturi.

Sistemul de gestiune ar fi unul cu totul nou, care ar evidenția atât contribuțiile achitate cât și unitățile de fond/valoare/etc acumulate, urmărirea unor condiții speciale (contribuție minimă dacă există, perioadă minimă pentru beneficii etc)

Sistemul de calcul ar fi și el tot unul nou, care ar presupune un nou mod de calcul a pensiei și/sau a altor drepturi.

Acest nou sistem nu ar putea fi integrat în actulul sistem, care este un sistem cu beneficii definite, deoarece ar fi un sistem cu contribuții definite conceptual diferit de actualul sistem de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților.

Un astfel de sistem, pe lângă faptul că ar presupune cheltuieli suplimentare importante cu programele software care s-ar putea dovedi mult prea mari față de numărul de beneficiari reali, ar ieși din schema legală a Legii 72/2016 și ar putea intra sub incidența supravegherii ASF.

În rezumat, situațiile menționate mai sus se prezintă după cum urmează:

	Extinderea sistemului actual Beneficii Definite (BD)	Sistem Beneficii Definite (BD) diferit, echilibrat matematic	Sistem Contribuții Definite (CD)
Gestiunea contribuțiilor	Minime modificări, adăugarea unui câmp lunar	Program evidență cu modificări mai extinse	Program separat, diferit
Calculare pensii	Minime modificări	Program nou, apropiat de actualul	Program nou, complet diferit
Calculare alte drepturi	Minime modificări	Program nou	Program nou

II. DEDUCTIBILITATEA CONTRIBUȚIILOR

Una din condițiile principale care face un sistem de pensii atractiv este deductibilitatea contribuțiilor. În cazul în care contribuțiile facultative pentru pensie nu ar fi deductibile, acest lucru ar presupune de fapt o majorare a acestor contribuții cu 20% (10% pentru sănătate + 10% impozit).

A. **Legea nr. 72/2016** privind sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților prevede neimpozabilitatea contribuțiilor la sistemul C.A.A. la art. 26 alin. (5):

*(5) Contribuțiile de asigurări sociale la fondurile sistemului de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților **nu se impozitează***

Se observă că textul de act normativ din Legea nr. 72/2016 nu face diferențierea între contribuțiile obligatorii și cele facultative, astfel că se referă la toate contribuțiile legale la sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților.

De asemenea este de notat că textul din Legea nr. 72/2016 nu presupune o deductibilitate totală, ci doar de la impozitare, nu și de la perceperea altor contribuții (cum ar fi cea de sănătate).

B. În Codul Fiscal sunt prevăzute ca deductibile contribuțiile de asigurări sociale la sisteme proprii de asigurări sociale, la art. 68 alin. 4 lit. i), astfel cum a fost modificat prin OUG 79/2017 (în vigoare de la 01.01.2019) și care stipulează:

(4) Condițiile generale pe care trebuie să le îndeplinească cheltuielile efectuate în scopul desfășurării activității independente, pentru a putea fi deduse, în funcție de natura acestora, sunt:

*i) **să reprezinte contribuții de asigurări sociale plătite la sistemele proprii de asigurări sociale și/sau contribuții profesionale obligatorii plătite, potrivit legii, organizațiilor profesionale din care fac parte contribuabilii***

În acest moment, contribuțiile de asigurări sociale plătite la sistemele proprii de asigurări sociale sunt deductibile în întregime, nemaexistând condiția ca aceste contribuții să fie din categoria celor obligatorii, putând fi și din categoria celor facultative.²

În situația în care contribuțiile nu ar face parte din schema legală a sistemului C.A.A., Codul fiscal prevede la art. 68 alin. (5) la lit. g) și deductibilitatea contribuțiilor pentru pensiile facultative achitate în baza prevederilor Legii 204/2006, până la un anumit nivel:

² Înainte de modificările codului fiscal (art. 68 alin. (4) lit. i) prin OUG 18/2018 erau deductibile doar contribuțiile **obligatorii**: Art. 68 alin. (5) lit. l) prevedea: "l) cheltuielile reprezentând contribuții sociale obligatorii, potrivit legii, datorate de către contribuabil în limitele stabilite potrivit prevederilor titlului V - Contribuții sociale obligatorii, indiferent dacă activitatea se desfășoară individual și/sau într-o formă de asociere. Deducerea cheltuielilor respective se efectuează de organul fiscal competent la recalcularea venitului net anual/pierderii nete anuale, potrivit prevederilor art. 75;"

”(5) Următoarele cheltuieli sunt deductibile limitat:

g) contribuțiile la fonduri de pensii facultative potrivit Legii nr. 204/2006 privind pensiile facultative, cu modificările și completările ulterioare, și cele reprezentând contribuții la schemele de pensii facultative, calificate astfel în conformitate cu legislația privind pensiile facultative de către Autoritatea de Supraveghere Financiară, efectuate către entități autorizate, stabilite în state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European, plătite în scopul personal al contribuabilului, indiferent dacă activitatea se desfășoară individual sau într-o formă de asociere, în limita echivalentului în lei a 400 euro anual pentru fiecare persoană;

Dar aceste scheme de pensii private la care face trimitere art. 68 alin. (5) lit. g) din Codul fiscal sunt scheme de pensii care intră sub incidența supravegherii ASF.

Pentru cele 3 sisteme propuse, deductibilitate se prezintă astfel:

	Extinderea sistemului actual Beneficii Definite (BD)	Sistem Beneficii Definite (BD) diferit, echilibrat matematic	Sistem Contribuții Definite (CD)
Deductibilitate contribuții cf. legii 72/2016	neimpozabile	neimpozabile	neimpozabile
Deductibilitate contribuții cf. Codului Fiscal	deductibile	deductibile	deductibile

III. MAJORĂRILE DE ÎNTÂRZIERE

Analiza tratării majorărilor de întârziere pentru cele trei sisteme propuse trebuie să plece de la prevederea din Legea nr. 72/2016, art. 25:

Art. 25. - (1) Depășirea termenului de plată a contribuțiilor la fondurile sistemului de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților atrage obligația de plată a majorărilor de întârziere aplicate la suma datorată,

calculate pentru fiecare zi de întârziere, până la data achitării sumei datorate, inclusiv, în cuantumul prevăzut de Statutul profesiei de avocat

Legea 72/2016 prevede majorări de întârziere pentru "contribuțiile la fondurile sistemului", nefăcând diferențiere între cele obligatorii și cele facultative, rezultând că inclusiv pentru cele facultative se aplică prevederile legate de majorările de întârziere.

În această situație se pune problema scadenței contribuțiilor facultative, pentru a putea fi calculate majorările de întârziere aferente.

În acest sens art. 24 alin. (1) din Legea 72/2016 este clar și prevede scadența de 25 a lunii următoare pentru toate contribuțiile lunare la fondurile sistemului, indiferent că sunt obligatorii sau facultative:

Art. 24. - (1) Plata contribuțiilor lunare pentru fondurile sistemului de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților se va efectua la filială sau sucursală, până în data de 25 a lunii următoare celei pentru care se datorează plata.

	Extinderea sistemului actual Beneficii Definite (BD)	Sistem Beneficii Definite (BD) diferit, echilibrat matematic	Sistem Contribuții Definite (CD)
Cuquantum majorări de întârziere	Prevăzute de lege	Prevăzute de lege	Prevăzute de lege
Scadență plată contribuții	Prevăzute de lege	Prevăzute de lege	Prevăzute de lege

IV. ECHILIBRUL MATEMATIC

Echilibrul matematic al unei scheme de pensii este rezumat în rata de finanțare a acestuia, care indică posibilitatea pe care o are sistemul de a acoperi datoriile sale actuale și viitoare de disponibil și încasările actuale și viitoare.

Pentru ca sistemul să fie în echilibru, rata de finanțare trebuie să fie de cel puțin 100%.

1. EXTINDEREA SISTEMULUI ACTUAL

Utilizarea unei scheme de pensii bazată pe extinderea sistemului actual va conduce la menținerea ratei de finanțare de bază și pentru contribuțiile facultative, respectiv de cca. 92% (conform calculelor actuariale recente după aprobarea majorării cotei de contribuție la 14% și după corelarea tuturor indicatorilor), sub obiectivul de 100%. Acest lucru înseamnă subvenționarea drepturilor aferente contribuțiilor facultative din contribuțiile de bază ale celorlalți participanți la sistem, ceea ce ar încălca principiile de baza ce trebuie să stea la fundamentarea unui sistem facultativ, care nu trebuie să perturbe sistemul principal.

Ca soluții de depășire a acestei situații putem aminti:

- Intrarea în vigoare a sistemului doar după ce sistemul de bază este echilibrat matematic și are o rată de finanțare de cel puțin 100%
- Ajustarea punctajului dobândit în schema facultativă cu rata de finanțare (punctaj lunar = punctaj lunar calculat cf. art. 64 alin. (4) x rata finanțare sistem de baza). Prin această ajustare punctajele acumulate ar fi în conformitate cu rata de finanțare și ar echivala unei rate de finanțare a schemei facultative de 100%, ceea ce nu ar pune presiune pe sistemul principal.

Acest mod de calcul ar trebui analizat însă și din punct de vedere legal, dacă printr-un regim convențional poate fi introdusă o ajustare a punctajului de pensie calculat conform prevederilor legale.

De asemenea o astfel de opțiune presupune și o evidență ceva mai extinsă (cu rata de finanțare completată pentru fiecare lună atât în programul de calcul pensii cât și în cel de Contul Meu.

2. SISTEM BENEFICII DEFINITE DIFERIT DE SISTEMUL DE BAZA, ECHILIBRAT MATEMATIC

În situația optării pentru un alt sistem tip BD, cu altă metodologie de calcul, pornit de la început cu indicatori ce concură la o rata de finanțare de cel puțin 100% nu presupune alte măsuri suplimentare decât ajustarea periodică a parametrilor pentru acoperirea ratei inflației și menținerea ratei de finanțare cel puțin la nivelul de 100%.

Însă acest tip de sistem, cu mod de calcul al pensiei diferit față de sistemul de bază, necesită evidență separată a contribuțiilor facultative într-un program echivalent cu cel aferent contribuțiilor de bază precum și un nou program de calcul al pensiilor, auditare externă, și riscul supravegherii de către ASF.

3. SISTEM DE TIP CONTRIBUȚII DEFINITE

Sistemele de tip contribuții definite sunt prin natura lor complet finanțate pentru că pensionarul primește drepturi de pensie în limita sumelor acumulate în contul individual.

Fiind un sistem complet diferit ca mod de gestiune și calcul față de sistemul actual, presupune programe noi de gestiune și calcul al pensiilor precum pregătirea personalului.

De asemenea acest sistem presupune finanțarea prestațiilor convenite din contribuțiile facultative achitate la care se adaugă randamentele obținute din investirea sumelor și se scad cheltuielile efectuate pentru gestionare.

În acest caz beneficiile rezultate în urma contribuției facultative nu ar fi comparabile cu cele obținute urmare a contribuției obligatorie.

	Extinderea sistemului actual Beneficii Definite (BD)	Sistem Beneficii Definite (BD) diferit, echilibrat matematic	Sistem Contribuții Definite (CD)
Rată finanțare	Actualmente subunitară. Necesită ajustări a parametrilor sistemului Echilibrare matematică prin ajustarea punctajului cu rata de finanțare	Sistemul este conceput de la început să fie echilibrat matematic, dar necesită ajustări ulterioare	Sistemele CD sunt complet finanțate

Costuri de implementare și gestionare

Din punctul de vedere al costurilor de implementare, ținând cont și de considerațiile prezentate până în acest moment, situația se prezintă astfel:

	Extinderea sistemului actual Beneficii Definite (BD)	Sistem Beneficii Definite (BD) diferit, echilibrat matematic	Sistem Contribuții Definite (CD)
Costuri de implementare și gestionare	minime	Medii, bazat pe sistemul deja existent	Mari, sisteme informatice noi, mod de gestiune nou

V. POSIBILITATEA ÎNCADRĂRII ÎN LEGISLAȚIA ACTUALĂ

În analiza încadrării în legislația actuală avem în vedere posibilitatea funcționării schemei facultative.

1. EXTINDEREA SISTEMULUI ACTUAL

În mod evident, extinderea sistemului actual se încadrează fără probleme în legislația deja existentă, fiind necesară o analiză numai în situația în care se optează pentru ajustarea punctajului aferent contribuțiilor facultative astfel încât să nu creeze sarcini suplimentare sistemului de bază.

2. SISTEM BENEFICII DEFINITE DIFERIT DE SISTEMUL DE BAZA, ECHILIBRAT MATEMATIC

În situația optării pentru un alt sistem tip BD, cu altă metodologie de calcul, deși principial sistemul ar fi înrudit cu sistemul de bază, utilizarea unui alt mod de calcul al pensiei diferit de cel prevăzut de art. 64 din legea 72/2016 necesită cel puțin legislație secundară (regulament/contract de asigurare standard) care să prevadă explicit schema de funcționare a sistemului facultativ. Există pericolul ca acest tip de sistem, separat de schema de bază, să intre sub incidența legislației ASF, să necesite autorizare, audit extern și supraveghere financiară din partea ASF.

3. SISTEM DE TIP CONTRIBUȚII DEFINITE

Introducerea pentru contribuțiile facultative a unui sistem complet diferit de sistemul de bază, necesită atât legislație primară care să permită o astfel de schemă, care presupune riscuri mai mari pentru asigurați, cât și o legislație secundară. Este soluția care presupune cele mai multe modificări legislative.

	Extinderea sistemului actual Beneficii Definite (BD)	Sistem Beneficii Definite (BD) diferit, echilibrat matematic	Sistem Contribuții Definite (CD)
Încadrare în legislația actuală	Fără probleme	Este necesară cel puțin legislație secundară (regulament), posibilitate incidența ASF	Este necesară modificare legislativă primară

Modificările legislative ar putea conduce la definirea sistemului creat ca fiind un sistem de pensii private, asemănător Pilonului III, existând riscul intrării sub supravegherea ASF sau asemănător Pilonului IV vocațional cu schemă proprie care deasemenea ar presupune autorizare și supraveghere din partea ASF.

VI. LIMITAREA PUNCTAJULUI

Legislația actuală prevede la art. 64 alin. (7) limitarea punctajului de pensie al asiguratului la valoarea stabilită de Consiliul UNBR (5 puncte de pensie):

(7) Punctajul asiguratului, stabilit conform alin. (2), nu poate fi mai mare decât valoarea stabilită prin hotărâre a Consiliului U.N.B.R., la propunerea C.A.A.

Acest lucru ar conduce la situația în care asigurații care au acumulat deja 5 puncte de pensie nu ar mai avea nici un avantaj prin plata unei contribuții suplimentare.

Situația poate fi depășită prin utilizarea unui artificiu, respectiv aplicarea limitării amintite în mod separat, pentru pensia aferentă contribuțiilor obligatorii la 5 puncte, pe de o parte, și limitarea separat a pensiei aferente contribuțiilor facultative la un număr de puncte determinat în funcție de cota de contribuție facultativă, pe de altă parte.

În acest sens există deja o prevedere în Statutul C.A.A. pentru calculul pensiei de retragere definitivă din profesie prin metoda "adăugării stagiului", punctajul aferent stagiului suplimentar realizat după data pensionării fiind adăugat la punctajul în plată, limitarea de 5 puncte fiind aplicată separat punctajului în plată și punctajului suplimentar realizat după data pensionării. Acest mod de calcul este prevăzut de art. 29 alin. (1) din Statutul C.A.A.:

(1) Calcularea pensiei de retragere definitivă din profesie pentru avocații beneficiari ai unei pensii de limită de vârstă în cadrul sistemului C.A.A. se face prin adăugarea punctajului mediu anual aferent stagiului de cotizare realizat după data pensionării pentru limită de vârstă din sistemul de pensii al C.A.A. la punctajul mediu anual aferent pensiei în plată

Această soluție sau alta asemănătoare poate fi adoptată, dacă se dorește stimularea contribuabililor care deja au acumulat 5 puncte din sistemul obligatoriu, printr-o completare a Statutului C.A.A. în acest sens.

	Extinderea sistemului actual Beneficii Definite (BD)	Sistem Beneficii Definite (BD) diferit, echilibrat matematic	Sistem Contribuții Definite (CD)
Limitarea punctajului	Modificări minime Statut CAA. Modificare program calcul pensii	Modificări minime Statut CAA. De implementat în programul nou de calcul pensii	Modificări minime Statut CAA De implementat în programul nou de calcul pensii

VII. TIPURI DE CONTRIBUȚII FACULTATIVE (PROCENTUALE SAU FIXE)

Tipurile contribuțiilor facultative nu sunt reglementate în prezent de Legea 72/2016 și nici de legislația secundară, motiv pentru care acestea pot fi determinate pe bază contractuală în contractul încheiat între sistemul C.A.A. și contribuabil, existând astfel o flexibilitate în stabilirea lor.

CONTRIBUȚA FIXĂ

În mod evident contribuțiile fixe sunt mai ușor de gestionat în situația gestiunii separate a acestor contribuții, sunt stabilite de la început, nu presupun

verificări privind corectitudinea lor, nu presupun declarații lunare ci doar o dată la semnarea contractului și pe parcurs dacă se adoptă un mecanism de modificarea contribuției pe durata contractului, se pot calcula la orice moment datoriile la sistem pentru contribuțiile facultative (principal și accesorii) etc.

Ar avea dezavantajul că indiferent dacă obține sau nu venituri din profesie, avocatul ar trebui să achite contribuția facultativă care, în funcție de suma agreată în contract, ar putea deveni mai mare decât contribuția obligatorie (dacă e stabilită de ex. la 400 lei lunar, în lunile fără venit ar fi mai mare decât contribuția minimă de 368 lei) astfel încât asigurarea furnizată de această contribuție nu ar reflecta nivelul real al veniturilor din profesie.

Ar depăși cadrul legal actual privind contribuțiile la fondurile sistemului unde baza de calcul o constituie veniturile brute din profesie.

În situația unor contribuții fixe, situațiile sunt mai complexe, trebuind clarificate prin contract și câteva aspecte ale contribuțiilor, cum ar fi:

- Posibilitatea de a opta pentru modificarea contribuției facultative.
- Perioada necesară pentru a se putea opta la schimbarea tranșei de contribuție fără penalități.
- Care ar fi tranșele de contribuție fixă (100 lei, 200 lei, 300 lei etc pe lună)
- Care ar fi contribuția facultativă maximă lunară (ținând cont de limitarea pensiei la 5 puncte de pensie – prevăzută de Legea 72/2016)

Contribuțiile fixe necesită un mod complet nou de gestiune și de calcul al drepturilor.

De asemenea contribuțiile fixe ar modifica construcția sistemului care este un sistem cu beneficii definite și ar deveni un sistem cu contribuții definite, un sistem paralel cu cel actual care ar depăși cadrul de reglementare prezent (art. 11 din Legea nr. 72/2016)

CONTRIBUȚIA PROCENTUALĂ

Contribuția facultativa procentuală din venitul din profesie ar avea același regim și cu contribuțiile obligatorii, ar necesita declarații minime (chiar dacă ar fi pe declarația principală), folosirea metodelor deja utilizate în sistem în stabilirea sumelor datorate, cu mecanismul de baza de urmărire a contribuabilului pentru neplata lor etc.

	Extinderea sistemului actual Beneficii Definite (BD)	Sistem Beneficii Definite (BD) diferit, echilibrat matematic	Sistem Contribuții Definite (CD)
Contribuție fixă	neaplicabil	Mai dificil de gestionat	Ușor de gestionat
Contribuție procentuală	Ușor de gestionat pe programele existente	Mai dificil de gestionat	Mai dificil de gestionat

VIII.ALTE PROBLEME CE AR TREBUI REGLEMENTATE

Fără a fi exhaustive, pe lângă problemele analizate anterior mai atent, o serie de alte situații trebuie reglementate prin contractul dintre sistemul C.A.A. și plătitorul de contribuție facultativă.

Încercăm în continuare să facem un rezumat simplificat a acestor situații:

Obiectiv	Extinderea sistemului actual Beneficii Definite (BD)	Sistem Beneficii Definite (BD) diferit, echilibrat matematic	Sistem Contribuții Definite (CD)
Să nu introducă discriminări/diferențieri între femei și bărbați;	Conform legii de bază	Trebuie stabilit un mecanism de calcul nediscriminator	E nediscriminator prin schema însăși
Dacă se aplică un mecanism de indexare automată a contribuțiilor sau doar la cererea asiguratului	Ușor de implementat	Ușor de implementat	Ușor de implementat
Dacă se poate suspenda plata contribuției facultative pe o perioadă determinată	Ușor de implementat	Ușor de implementat	Ușor de implementat
Dacă ar exista condiții minime pentru a se putea retrage din sistemul facultativ	Ușor de implementat	Ușor de implementat	Ușor de implementat
Dacă pentru sistemul facultativ se admite sau nu cumulul sau dacă se admite cu limitări	Ușor de implementat	Ușor de implementat	Ușor de implementat
Dacă ar fi necesară o vârstă minimă/vechime minimă în profesie pentru a putea participa la schema facultativă sau chiar o vârstă maximă	Ușor de implementat	Ușor de implementat	Ușor de implementat
Cine sunt participanții (contribuabilii de la sistemul de baza sau pot fi și alți avocați care nu sunt contribuabili obligatorii (suspendați, incompatibili)	Ușor de implementat	Ușor de implementat	Ușor de implementat
Ce drepturi de asigurări vor fi acoperite de contribuțiile facultative (unde vor servi ca bază de calcul – pensii sau/și alte drepturi)	Intră pe schema de bază	Trebuie stabilit, procedură și mod de calcul	Trebuie stabilit, procedură și mod de calcul
Dacă pensiile vor fi conform schemei de bază sau vor avea altă formă (tip viager sau tip rentier	Intră pe schema de bază	Trebuie stabilit, procedură și mod de calcul	Trebuie stabilit, procedură și mod de calcul
Dacă vârsta minimă de pensionare este aceeași cu cea a sistemului de bază sau e diferită	Intră pe schema de bază	Trebuie stabilită	Trebuie stabilită
În situația ivirii invalidității, ce se plătește, pensie, conform sistemului de bază sau o plată unică	Intră pe schema de bază	Trebuie stabilită	Trebuie stabilită

REZUMAT SITUAȚII ANALIZATE

	Extinderea sistemului actual Beneficii Definite (BD)	Sistem Beneficii Definite (BD) diferit, echilibrat matematic	Sistem Contribuții Definite (CD)
Deductibilitate contribuții cf. Legii 72/2016	neimpozabile	neimpozabile	neimpozabile
Deductibilitate contribuții cf. Codului Fiscal	deductibile	deductibile	deductibile
Gestiunea contribuțiilor	Minime modificări, adăugarea unui câmp lunar	Program evidență cu modificări mai extinse	Program separat, diferit
Calcularea pensii	Minime modificări	Program nou, apropiat de actualul	Program nou, complet diferit
Calculare alte drepturi	Minime modificări	Program nou	Program nou
Cuquantum majorări de întârziere	Prevăzute de lege	Prevăzute de lege	Prevăzute de lege
Scadență plată contribuții	Prevăzute de lege	Prevăzute de lege	Prevăzute de lege
Rată finanțare	Actualmente subunitară. Necesită ajustări a parametrilor sistemului Echilibrare matematică prin ajutarea punctajului cu rata de finanțare	Sistemul este conceput de la început să fie echilibrat matematic, dar necesită ajustări ulterioare	Sistemele CD sunt complet finanțate
Costuri de implementare și gestionare	Minime	Medii, bazat pe sistemul deja existent	Mari, sisteme informatice noi, mod de gestiune nou
Încadrare în legislația actuală	Fără probleme	Este necesară cel puțin legislație secundară (regulament), posibilitate incidența ASF	Este necesară modificare legislativă primară cu posibilitate incidență ASF
Limitarea punctajului	Modificări minime Statut CAA	Modificări minime Statut CAA	Modificări minime Statut CAA
Contribuție fixă	neaplicabil	Mai dificil de gestionat	Ușor de gestionat
Contribuție procentuală	Ușor de gestionat pe programele existente	Mai dificil de gestionat	Mai dificil de gestionat

PROPUNERI PE BAZA ANALIZEI

Comparația opțiunilor analizate reliefează că sistemul cel mai simplu, rapid și cu costuri minime de implementat este **opțiunea unu, un sistem pe baza sistemului actual tip Beneficii Definite conceput ca o extindere a sistemului de bază prevăzut de lege**, care să integreze contribuțiile facultative procentuale din veniturile profesionale. Pentru a evita transferul fondurilor de la sistemul obligatoriu către plata pensiilor aferente sistemului facultativ, sistemul de **contribuții facultative poate fi introdus după echilibrarea și realizarea unei rate de finanțare a fondului de pensii de bază de 100%**.

Sistemul doi, beneficii definite cu contribuții procentuale pe o schemă asemănătoare schemei de bază dar complet independentă, care presupune realizarea unui nou fond de pensii, cu gestiune separată, cu calcule separate, necesită cheltuieli mai mari decât în primul caz, inclusiv cu programe software suplimentare, necesită calcularea separată a ratei de finanțare doar pe acest sistem (cheltuieli suplimentare), modificări legislative cel puțin în legislația secundară. Fiind un sistem de pensie facultativă, separat de sistemul de bază gestionat de C.A.A., ar intra sub incidența legislației pensiilor private sau a pensiilor ocupaționale (Anexa II), respectiv sub incidența ASF.

Sistemul trei, contribuții definite, este cel mai dificil de implementat, costisitor, cu necesitatea modificării legislației primare pentru acordarea unui alt tip de pensie (calculată complet diferit de pensia de bază), cu gestiune mai complicată. Costurile ridicate necesare pentru implementarea acestui tip de sistem pot conduce la reducerea substanțială a pensiilor acordate prin această schemă. Fiind un sistem ce trebuie gestionat separat ar intra sub incidența legislației pensiilor private sau a pensiilor ocupaționale (Anexa II), respectiv sub incidența ASF.

În conformitate cu argumentele enunțate în prezenta, un sistem de contribuții facultative care poate fi implementat cu costuri reduse, simplu și menținându-se în schema de bază prevăzută de lege pentru a evita incidența legislației ASF, ar putea fi foarte asemănător cu cel implementat în sistemul de pensii al avocaților din Italia.

Art. 4 din Regulamentul de pensii italian are următorul conținut:

ART. 4 - CONTRIBUTIVO SOGGETTIVO MODULARE VOLONTARIO

1. I soggetti di cui all'art. 2 comma 1, possono versare, in via volontaria ed eventuale, una ulteriore contribuzione dall'1 % al 10% del reddito

professionale netto dichiarato ai fini IRPEF sine al tetto reddituale di cui al precedente art. 2, comma 1, lett. a), destinata al montante individuale nominale su cui si calcola la quota modulare del Trattamento pensionistico.

2. I pensionati, con la soia eccezione dei pensionati di invalidità, sono esclusi dai versamenti di cui al presente articolo.

În traducere, articolul are următorul conținut:

ART. 4 - CONTRIBUȚIA SUBIECTIVĂ VOLUNTARĂ

1. Subiectele prevăzute la art. 2 alin.1 pot plăti, voluntar și la final de an, o contribuție suplimentară de la 1% la 10% din venitul net profesional declarat în scopuri IRPEF până la plafonul de venit prevăzut la art. anterior. 2, alin.1, lit. a), destinată sumei nominale individuale pe baza căreia se calculează cota modulară a pensiei.

2. Pensionarii, cu excepția pensionarilor cu handicap, sunt excluși de la plățile prevăzute în prezentul articol.

CONCLUZII

EXTINDEREA SISTEMULUI ACTUAL PREZINTĂ CELE MAI MULTE AVANTAJE:

1. Se încadrează fără probleme în legislația deja existentă;
2. Poate fi funcțional cu modificări minime ale programelor informatice;
3. Poate fi implementat cu costuri reduse;
4. Poate fi introdus după echilibrarea și realizarea unei rate de finanțare a fondului de pensii de bază de 100%;
5. Nu necesită autorizare din partea ASF;
6. Nu necesită constituirea unei capital social;
7. Conduce la majorarea numărului de puncte de pensie acumulate;
8. Contribuția facultativă poate fi utilizată și la calculul altor drepturi de asigurări sociale;
9. Nu presupune o perioadă determinată de contribuție (de ex: minim 10 ani);
10. Poate aduce beneficii similare celor calculate prin schema obligatorie tuturor avocaților care realizează venituri de natură profesională și care optează pentru plata unei contribuții suplimentare.

CARACTERISTICILE PRINCIPALE ALE SISTEMELOR DE PENSII

SCHEME DE PENSII CU CONTRIBUȚII DEFINITE

- ❖ Schemă de pensii bazată pe capitalizare
- ❖ Scheme de pensii în care nivelul contribuțiilor, și nu cel al prestațiilor finale, este predefinit: nu este făcută nicio promisiune finală referitoare la pensie.
- ❖ Nivelul pensiei depinde de rezultatele strategiei de investiții alese și de nivelul contribuțiilor. Fiecare persoană afiliată suportă riscul de investiții și adoptă adesea decizii cu privire la modalitățile de atenuare a acestui risc
- ❖ Schemele cu contribuții definite pot fi publice, ocupaționale, individuale
- ❖ Contribuțiile pot fi plătite de persoana particulară, de angajator și/sau de stat
- ❖ În România – Pilonul II de pensii

SCHEME DE PENSII CU BENEFICII (PRESTAȚII) DEFINITE

- ❖ Schemă de pensii bazată pe capitalizare
- ❖ Prestațiile acumulate sunt legate de venituri și de cariera profesională (prestațiile de pensie viitoare sunt predefinite și promise persoanei afiliate).
- ❖ Finanțatorul schemei suportă riscul de investiții
- ❖ Finanțatorul schemei suportă riscul legat de longevitate:
- ❖ Dacă ipotezele privind ratele randamentului sau speranța de viață nu se confirmă, finanțatorul trebuie să își sporească contribuțiile pentru a plăti pensia promisă.
- ❖ Aceste scheme tind să fie scheme ocupaționale.

COMPARAȚIE ÎNTRE SCHEMELE DE PENSII CONTRIBUȚII DEFINITE ȘI BENEFICII DEFINITE

Indicator	Contribuții definite (defined contribution)	Beneficii definite (defined benefit)
Calculul prestațiilor (pensia)	Legate de contribuțiile achitate	Legate de venituri și de cariera profesională (durata carierei), cu condiția plății contribuțiilor
Cand e cunoscut nivelul prestațiilor (pensiilor)	Nu sunt cunoscute, se calculează la final în funcție de sumele acumulate Sistemul nu promite un nivel al prestațiilor	De la început (procent din media veniturilor) Sistemul promite un nivel al prestațiilor
De cine depinde nivelul prestațiilor	De rezultatele strategiei de investiții alese și de nivelul contribuțiilor	Sunt definite de la început
Cine suportă riscul	Membrii sistemului	Finanțatorul schemei
Nivelul contribuțiilor	Cuantum fix	Procentual. Procentul se modifică în funcție de evoluția sistemului
Cine finanțează prestațiile	Fiecare membru își finanțează propriile prestații viitoare	Fiecare membru își finanțează propriile prestații viitoare
Realizează acumulare	DA	DA
Realizează acumulare	DA	DA
Obligații de rezerve tehnice	DA	DA
Obligații de expertize actuariale	NU	DA
Obligații de evaluarea a solvabilității pe termen lung	DA	DA
Obligații de calcul a ratei de finanțare	NU	DA
Are risc investițional	DA	DA
Nivelul de finanțare	Finanțate (Funded)	Finanțate / parțial finanțate (funded/underfunded) Finanțate = 100% Parțial finanțate = <100%

PREVEDERI LEGISLATIVE

LEGEA 204/2006 PRIVIND PENSII FACULTATIVE REPREZINTĂ SEDIUL MATERIEI ÎNFIINȚĂRII UNUI FOND DE PENSII FACULTATIVE

Art.3 (1) Pot administra fonduri de pensii facultative societățile de pensii, societățile de administrare a investițiilor și societățile de asigurare, autorizate de ASF în acest scop.

Art.7 ASF aprobă cererea pentru autorizarea de constituire, dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- a) fondatorii nu au datorii către bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetele locale și bugetele fondurilor speciale;
 - b) calitatea acționarilor și a membrilor propuși pentru consiliul de administrație și comitetul de direcție garantează gestiunea corectă și prudentială a fondului de pensii facultative;
 - c) fondatorii și membrii propuși pentru consiliul de administrație și comitetul de direcție nu sunt în procedură de reorganizare judiciară sau de faliment, nu au contribuit, direct sau indirect, la falimentul unor persoane juridice, după caz, și nu au fost implicați în niciun fel de scandaluri financiare;
 - d) membrii propuși pentru consiliul de administrație și comitetul de direcție au pregătirea și experiența profesională necesare funcției pe care urmează să o îndeplinească;
 - e) denumirea societății de pensii nu este de natură să inducă în eroare participanții, potențialii participanți sau alte persoane;
 - f) fondatorii fac dovada vărsării integrale și în formă bănească a capitalului social;
 - g) se face dovada achitării taxei pentru cererea de autorizare de constituire
- Administratorul are obligația de a constitui în structura sa organizatorică o direcție de audit intern și o direcție distinctă, responsabilă cu analiza oportunităților investiționale și plasarea activelor în conformitate cu strategia stabilită. Administratorul nu poate delega răspunderea privind administrarea fondului de pensii facultative.

Încredințarea executării anumitor obligații către un terț nu exonerează administratorul de răspundere. (art.16-17)

Capitalul social

Capitalul social minim necesar pentru administrarea de fonduri de pensii facultative este echivalentul în lei, calculat la cursul de schimb al Băncii Naționale a României la data constituirii, **al sumei de 1,5 milioane euro.** (art.20 alin 2) Capitalul social minim al administratorului reprezentat de o societate de pensii nou-înființată **este subscris și vărsat integral, exclusiv în numerar, la momentul constituirii, într-un cont deschis la o bancă,** persoană juridică română, sau la o sucursală a unei bănci străine autorizate să funcționeze pe teritoriul României.

Capitalul social minim al administratorului reprezentat de o societate de administrare a investițiilor sau de o societate de asigurări se completează, dacă este cazul, la nivelul minim cumulativ, impus pentru desfășurarea activităților pentru care se solicită autorizarea, se subscrie și se varsă integral, exclusiv în numerar, la momentul autorizării de administrare, într-un cont deschis la o bancă. Capitalul social al administratorului va fi majorat cu 0,2% pentru echivalentul în lei al fiecărui milion de euro care depășește echivalentul în lei a 200 milioane euro active totale nete ale fondurilor de pensii facultative, aflate în administrare. (art. 20 alin.3-5)

Autorizarea, supravegherea și controlul administratorului și fondului de pensii facultative sunt realizate de ASF

LEGEA 1/2020 PRIVIND PENSILE OCUPAȚIONALE REPREZINTĂ SEDIUL MATERIEI ÎNFIINȚĂRII UNUI FOND DE PENSII OCUPAȚIONAL

Art. 4 alin(1) stabilește cadrul entităților care pot administra fonduri de pensii facultative și anume:

- a) societățile de pensii constituite în baza prezentei legi;
- b) societățile de pensii, societățile de administrare a investițiilor și societățile de asigurare de viață care sunt autorizate să administreze fonduri de pensii facultative și/sau fonduri de pensii administrate privat;
- c) societățile de administrare a investițiilor și societățile de asigurare de viață, autorizate în condițiile prezentei legi de către A.S.F., pentru activitatea de administrare a fondurilor.

Sediul materiei pentru aprobarea autorizării de constituire a societății de pensii este art.8, 10, 11

Art. 8 A.S.F. aprobă cererea pentru autorizarea de constituire, pe baza următoarelor criterii:

- a) onorabilitatea fondatorilor, respectiv buna reputație și integritate a acestora;
- b) competența și onorabilitatea candidaților din structura de conducere;
- c) soliditatea și stabilitatea financiară a fondatorilor;
- d) capacitatea fondatorilor de a respecta și de a se conforma permanent cerințelor prudențiale;
- e) inexistența unor motive rezonabile de a suspecta că o operațiune de spălare de bani ori de finanțare a terorismului, în sensul Legii nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, a avut loc sau se încearcă a se comite de către fondatori sau de către candidați pentru structura de conducere;
- f) fondatorii și candidații pentru structura de conducere nu sunt în procedură de reorganizare judiciară sau de faliment și nu au contribuit, direct sau indirect, la falimentul unor persoane juridice;
- g) denumirea societății de pensii nu este de natură să inducă în eroare participanții, viitorii participanți sau alte persoane;
- h) natura provenienței fondurilor care vor fi utilizate de către acționari ca participație la capitalul social al administratorului.

Art.10 (1) Fondatorii înregistrează societatea la Oficiul Național al Registrului Comerțului, în condițiile prevăzute de Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în termen de 30 de zile calendaristice de la primirea deciziei pentru autorizarea de constituire

Art.11 (2) În vederea obținerii autorizării de administrare, entitățile prevăzute la art. 4 alin. (1) lit. a) și c) depun la A.S.F. o cerere însoțită de următoarele documente:

- a) certificatul de înregistrare la registrul comerțului, în copie;
- b) certificat constatator în termenul de valabilitate, în original;
- c) actul constitutiv;
- d) dovada vărsării integrale sau a reîntregirii/majorării, după caz, sub formă bănească a capitalului social, în copie;
- e) proiectul de contract de societate și al actului individual de aderare;
- f) proiectul contractului de administrare, al contractului de depozitare, al contractului de custodie și al contractului de audit financiar al fondului;
- g) planul de activitate întocmit pentru o perioadă de minimum 3 ani;
- h) proiectul prospectului;
- i) notificarea cu privire la persoanele care asigură auditul intern și funcția actuarială;
- j) documente privind adecvarea persoanelor propuse pentru funcții-cheie autorizate;

k) dovada plății taxei de autorizare de administrare și de autorizare a fiecărui membru propus pentru structura de conducere, respectiv a fiecărei persoane propuse pentru o funcție-cheie autorizată.

Activitatea administratorului este supravegheata de ASF.

Capitalul inițial subscris este stabilit de art.16 conform căruia:

Art.16 (1) Pentru a putea administra fonduri de pensii ocupaționale, capitalul social minim necesar este echivalentul în lei, calculat la cursul de schimb al Băncii Naționale a României la data constituirii, al sumei de 1,5 milioane euro.

(2) Administratorul are obligația să păstreze pe întreaga durată de funcționare nivelul de capital social prevăzut la alin. (1).

(3) Capitalul social minim al administratorului societate de pensii este subscris și vărsat integral, exclusiv în numerar, la momentul constituirii, într-un cont deschis la o bancă, persoană juridică română, sau la o sucursală a unei bănci străine autorizate să funcționeze pe teritoriul României.

(4) Pentru a putea administra fonduri de pensii ocupaționale, capitalul social al administratorului care este o entitate dintre cele prevăzute la art. 4 alin. (1) lit. b) sau c) se completează, dacă este cazul, până la a fi cel puțin egal cu suma capitalurilor minime prevăzute de Legea nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, respectiv Legea nr. 204/2006 privind pensiile facultative, cu modificările și completările ulterioare, după caz, pentru activitățile desfășurate.

(5) Vărsarea capitalului social se realizează prin subscriere și vărsare integrală, exclusiv în numerar, la momentul autorizării de administrare, într-un cont deschis la o bancă, persoană juridică română, sau la o sucursală a unei bănci străine autorizate să funcționeze pe teritoriul României.

(6) Capitalul social prevăzut la alin. (1) se majorează cu 0,2% pentru echivalentul în lei al fiecărui milion de euro care depășește echivalentul în lei a 200 milioane euro active nete ale fondurilor de pensii ocupaționale, aflate în administrare.

Capitalul social al administratorului nu poate proveni din împrumuturi sau credite și nu poate fi grevat de sarcini (art.18 alin.(2))

Administratorul trebuie sa aplice principiile de guvernanta (art. 24 (2)) potrivit căruia:

Sistemul de guvernanță corporativă aplicat trebuie să respecte următoarele cerințe:

- a) asigurarea unei structuri organizatorice transparente și adecvate;
- b) alocarea adecvată și separarea corespunzătoare a responsabilităților;
- c) administrarea corespunzătoare a riscurilor/managementul riscurilor;
- d) adecvarea politicilor și strategiilor, precum și a mecanismelor de control intern;

- e) asigurarea unei bune organizări administrative și contabile;
- f) asigurarea unui sistem eficient de comunicare și de transmitere a informațiilor;
- g) aplicarea unor proceduri operaționale care să împiedice divulgarea informațiilor confidențiale;
- h) includerea unei analize a factorilor de mediu, sociali și de guvernanță legați de activele care fac obiectul investițiilor.

Sistemul de guvernanță corporativă este detaliat în art.24-32 cu stabilirea funcțiilor minime (cu separarea funcțiilor și atribuțiilor) având minim funcția de audit intern, funcția de control intern/conformitate, și un sistem IT, auditat, care să asigure păstrarea în siguranță a evidențelor operaționale și contabile ale fondului, ale valorii activului net, ale numărului de unități de fond ale participanților, ale plății drepturilor participanților/moștenitorilor acestora, definiți conform prevederilor Codului civil, evidențierea modului de calcul al tuturor comisioanelor, taxelor și tarifelor încasate sau datorate, a modului de calcul al obligațiilor de plată.

Activitatea de administrare a fondurilor cuprinde următoarele (art. 34 alin. (1), putând fi externalizată doar activitățile de la lit. h)-n) (art.36)):

- a) administrarea și investirea activelor fondului;
- b) evaluarea portofoliului de active și determinarea valorii activului și pasivului fondului;
- c) gestionarea operațiunilor zilnice ale fondului;
- d) convertirea contribuțiilor;
- e) calculul activului net al fondului;
- f) calculul și plata pensiilor ocupaționale, după caz;
- g) constituirea și actualizarea registrului participanților;
- h) calculul ratelor de rentabilitate;
- i) reflectarea elementelor de natura activelor, datoriilor, capitalurilor proprii, cheltuielilor și veniturilor;
- j) calculul provizionului tehnic;
- k) gestionarea relațiilor cu entitățile implicate în domeniul pensiilor ocupaționale;
- l) dispunerea efectuării plăților datorate entităților implicate în domeniul pensiilor ocupaționale și A.S.F.;
- m) elaborarea, prezentarea, depunerea, publicarea și distribuirea către A.S.F., angajatori și participanți, a situațiilor financiare anuale și a rapoartelor prevăzute de prezenta lege;
- n) gestionarea, păstrarea și arhivarea documentelor privind fondul, angajatorii, contribuțiile, participanții și moștenitorii acestora, definiți

conform prevederilor Codului civil, după caz, precum și altele asimilate, cu respectarea legislației în domeniu;

o) alte activități prevăzute în reglementările A.S.F.

Un fond poate fi administrat numai de către un administrator autorizat în acest scop de către A.S.F. Inițiativa constituirii unui fond aparține exclusiv unui administrator autorizat, în conformitate cu decizia adoptată de către structura de conducere a acestuia potrivit competențelor stabilite prin actul constitutiv. (art.56)

Autorizarea, supravegherea și controlul administratorului și fondului de pensii ocupaționale sunt realizate de ASF